

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр-кт Берестейський, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Керівникам департаментів
(управлінь) освіти і науки
обласних, Київської міської
військових адміністрацій

Про підтвердження педагогічних звань

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Частиною першою статті 50 Закону України «Про освіту» (далі – Закон) визначено, що атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.

При цьому частина третя статті 50 Закону встановлює, що за результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються або підтверджуються кваліфікаційні категорії, присвоюються педагогічні звання. Перелік кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.

Відповідні норми закону містяться також в статті 48 Закону України «Про повну загальну середню освіту». Зокрема, частина друга цієї статті регламентує, що за результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюється або підтверджується кваліфікаційна категорія та може бути присвоєне педагогічне звання.

Необхідно зазначити, що відповідно до частини п'ятої статті 50 Закону Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Згідно з пунктом 3 Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 09.09.2022 № 805, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21.12.2022 за № 1649/38985 (далі – Положення) за результатами атестації педагогічного

МОН № 1/4931-24 від 22.03.2024

Підписав: Сташків Андрій Борисович

Сертифікат: 3FAA9288358EC003040000005BA23600559BB900

Дійсний: з 25.05.2023 0:00:00 по 24.05.2025 23:59:59

працівника незалежно від обсягу його педагогічного навантаження (кількості навчальних предметів (інтегрованих курсів, дисциплін) встановлюється його відповідність або невідповідність займаній посаді та:

1) присвоюється (не присвоюється) кваліфікаційна категорія або підтверджується (не підтверджується) раніше присвоєна кваліфікаційна категорія;

2) присвоюється (не присвоюється) педагогічне звання, підтверджується (не підтверджується) раніше присвоєне педагогічне звання (у разі наявності).

Крім того, абзацом четвертим пункту 3 Положення визначено, що педагогічним працівникам, посади яких не передбачають присвоєння кваліфікаційних категорій за результатами атестації визначається відповідність (невідповідність) займаній посаді та у порядку, визначеному законодавством, встановлюється (підтверджується) тарифний розряд.

Відповідно до пункту 5 Положення атестація є обов'язковою.

Пунктом 10 Положення встановлено, що за результатами атестації педагогічні звання присвоюються (підтверджуються) педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії» / «спеціаліст вищої категорії» та які зокрема:

упроваджують і поширюють методики компетентнісного навчання та нові освітні технології, надають професійну підтримку та допомогу педагогічним працівникам (здійснюють супервізію);

беруть участь у процедурах і заходах, пов'язаних із забезпеченням якості освіти та впровадженням інновацій, педагогічних новацій і технологій у системі освіти;

були визнані переможцями, лауреатами всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів;

підготували переможців всеукраїнських, міжнародних олімпіад, конкурсів, змагань, тощо.

Необхідно зазначити, що викладений вище аналіз законодавства, що регулює відносини в сфері атестації педагогічних працівників, свідчить про наявність колізії.

Що стосується практики застосування норм права у випадку колізії, то вона усувається шляхом вибору того нормативного акта, який має бути застосований до конкретного випадку (юридичного факту).

З цього питання Міністерство юстиції України у своєму листі від 26.12.2008 № 758-0-2-08-19 зазначило: «У разі існування суперечності між актами, прийнятими різними за місцем в ієрархічній структурі органами – вищестоящим та нижчестоящим, застосовується акт, прийнятий вищестоящим органом, як такий, що має більшу юридичну силу».

З метою вирішення колізії, що пов'язана із застосуванням норм Закону та Положення, МОН розроблено проєкт наказу, яким пропонується затвердити нові правові норми, направлені на регламентацію суспільних відносин у сфері атестації педагогічних працівників, та які усунуть наявну колізію.

Акцентуємо увагу, що відповідно до пункту 3 Положення за наявності обставин, що унеможливають діяльність атестаційної комісії або педагогічних

працівників, які атестуються, та перешкоджають проведенню атестації, перебіг строків проведення атестації, встановлених цим Положенням, припиняється і відновлюється після усунення обставин, що стали перешкодою для проведення атестації.

Крім того, згідно з пунктом 7 розділу III Положення, у разі настання обставин, що не залежать від волі педагогічного працівника та перешкоджають проходженню ним атестації, проведення атестації або окремих засідань атестаційної комісії має бути перенесено за рішенням відповідної атестаційної комісії до припинення таких обставин, але не більше ніж на один рік.

Водночас згідно з частиною першою пункту 3 наказу Міністерства освіти і науки України від 09.09.2022 № 805, кваліфікаційні категорії, педагогічні звання, присвоєні до набрання чинності цим наказом, є дійсними до атестації педагогічних працівників, проведеної згідно з Положенням.

Необхідно зазначити, що листи органів державної влади не містять правових норм, не встановлюють права та обов'язки, а мають виключно інформаційний та роз'яснювальний характер.

Заступник Міністра

Андрій СТАШКІВ